

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

A CSENDŐR KARÁCSONYA.

Ismét a muraszerdahelyi őrs legénységi szobájába vezetem az olvasót, hol az asztal körül üldögél a legénység, míg az asztalfőn jó ismerősünk Német nyugalmasított járásőrmester foglal helyet, öblös tajtékpipájából bodor füstöt eregetve. Foglaljunk köztiik helyet. Hallgassuk meg miről folyik a szó.

— Épen ma 25 éve, 1882-ben történt. Isten tudja, de akkor még a tél is komolyabb volt, — veszi fel a szót a mi öregünk. — Akkor nap is lehetett legalább 20 fok hideg. Igaz, hogy nem mértem meg, de az tény, hogy bajszunkon ujjnyi vastag jégesapok lógtak. A hó osontkeményre volt fagyva, s lépéseink alatt csikorogott, nyikorgott, mint valami kenetlen szekér. Nem is lehetett más hangot hallani, de kinek is lett volna kedve beszélgetni, mikor az embernek a szó csaknem ajkára fagyott. Mégis egyszer járőrtársam — kinek nevét elhallgatom, s csak annyit jegyzek meg, hogy ma is, mint járásőrmester szolgál, s a leghasználhatóbb altisztek közül való — indulatosan kifakadt:

— Már én, kedves pajtás, amondó vagyok, hogy a bolond szolgáljon tovább. Január végén lejár a kötelezőm. Leszerelek. Itt hagyom azt a ezudar szolgálatot s megfogadom, hogy egész életemben azt sem mondom, hogy csendőr voltam. Itt az embernek se éjjele, se nap-pala. Szolgálatba indulunk éjjel-nappal, megyünk szakadós esőben, térdig érő sárban. Felverik az embert éjjeli úlmából, s szolgálatba kell állani oly időben, midőn a

jóra való ember még a kutyáját sem verné ki. De nézzük csak a mostani szolgálatunkat. Már hajnaltól kezdve mérjük a havat, s bevonulunk éjfélre. Ma, Karácsony estéjén. Ma, mikor minden valamire való keresztény családja körében tölti a Szent estét. Nem is értem, hogy miért kellett minket ma kivezényelni. Nem lehetett volna azt az őrzőparancsnokunknak siucs se bite, se letene. Megesontosodott agglegény. Neki csak a szolgálat a mindene. Na de eb-ura fakó, nekem már nem sokáig parancsol.

— Ne zúgolódj öcsém — mondom. — Jusson eszedbe, hogy a Szolgálati szabályzat I. Rész 12. §-a tiltja, hogy előjáróinknak akár személyét, akár cselekedetét bírálgassuk. Ezért erről ne is beszéljünk, de ha mégis kedved van a beszélgetésre, mondd el, hogy ha kilépsz, minő pályán véled boldogulásodat feltalálni, mert hiszen kilépésedet épen úgy nem fogja megakadályozni senki, a miként nem kényszerített senki a belépésre sem.

— Mit tudom én! — válaszolta. — Felmegyek Pestre. Van ott villamos, van gőzvasut, van posta, van rendőri állás. Lehetek bivatalszolga, s ha más nem, leszek házmester, vagy hordár. Ember manapság mindenütt kell. Megházasodom. Legalább lesz, a ki gondomat viselje.

— Ugy, ugy — mondtam. — Csak eredj! Menj Pestre, mert hiszen Pest az a város, hova minden kereset híján levő ember ama vérmes reménnyel indul,

Első magyar vill. erőre berond. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémián házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabdalmaszóti Rákóosi tárogató feltalálója Budapest. Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőbás-utca 2.

Ajánlja azjét gyár ában közszült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón csakosóltetnek. A jegyzék minden hangszerről külön kuldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.**

bogy két kézzel kapnak rajta, s midőn az állás utáni futkosásban feléli magával hozott pénzcsekjét, nem ritkán az éhségtől összeesve az utca kövezetéről szedik fel, hacsak a gyomra, az a megalkuvást nem ismerő zsarnok valamely bűncselekmény elkövetésére nem csábitja, vagy inkább nem kényszeríti, mert vajmi nehez a lelkiismeret suttogó szavára hallgatni akkor, mikor az üres gyomor ételért ordít.

— De vegyük a legjobb eabetőséget, hogy álláshoz jutsz. Lész bordár, lész rendőr, vasuti, vagy postaszolga. Egyezőval lesz belőled más keze-lába. Megnöveülsz. Lesznek gyermekeid, s a mennyiben látom, hogy most az keserített el, hogy Karácsony estéjén nem ebeted tied közt a mákos kalácsot, vajjon, ha ezen — a mostani állásodnál bizonyára nem diszesebb — állások akármelyikét töltöd is be, szabadon rendelkez-e időddel és személyeddél? Mint rendőr azt mondod-e, hogy nem állsz ki őrhelyedre, mint villamos kalauz megtagadod-e a kocsira való szállást, azt mondván, hogy s szent estén vallásos érzésed tiltja, hogy álláskötelmeidnek eleget tégy? Kiséreld csak meg! Ugy kipenderitenek állásodból, hogy a talpad se éri a földet, s magaddal rántod a nyomorba feleségedet és gyermekeidet is.

— Azt nem mondom — válaszolá járőrtársam — bogy megtagadom; de ha szolgálatot kell is teljesítenem, azt nem ilyen helyen teszem, a hol csak a távoli kutyaugatásról tudja az ember, hogy emberek között él. Ott legalább emberek között leszek. Látok valamit, s már magában ez is sokat ér.

— Látsz, igen. Látod a fényt, a pompát, különösen így [karácsony táján. Látod, hogy a gazdagok minő karácsonyi ajándékokat vásárolnak gyermekeiknek, s ez a látvány keserűséget, vagy — a mi még rosszabb — talán gyűlöletet ébreszt szivedben a vagyonos osztály iránt, mert hiszen te a fény, a gazdagság látványa mellett — megtörténbetik — bogy nem tudsz egy pár tisztességes lábbelit venni gyermekeidnek. Külömben ha annyira szereted a látványosságot, itt is lehet benne részed mindjárt. Az utkanyarulatnál van az öreg Simonné nagysága kastélya. Minden esztendőben szokott karácsonyfát állítani. Bizonyára most is megtette.

Alighogy szavaimat bevégeztem, az utkanyarulatnál feltűnt a kastély. A nagy ebédő ablakán a függöny nem volt leeresztve, de minek is eresztették volna le. Az öreg Simonnénak, a környék jövőjének nem voltak ellenségei, kiktől félnie kellett volna. Tisztán láthattuk, hogy az ebédő közepén egy óriási karácsonyfa állott. A csúcsa felé a meyezetig. Épen akkor foglalkozott a szobalány segédkezése mellett egy magas, hófehérhaju, kissé hajlott testtartásu, talpig feketébe öltözött úrnő a gyertyák felgyújtásával. A karácsonyfa leírásával nem foglalkozom. Régen volt s bizony már

nem is emlékszem rá, hogy mi minden volt rajta felhalmozva. Midőn a felgyújtással elkészültek, az urnő kezébe vett egy kis ezüst csengetyüt s azt megrázta. Kinyílt az ablakok ellenében lévő szárnyas ajtó, s beözönlött rajta az uradalmi cselédség. A férfiak jobbra, a nők és a gyermekek balra foglaltak a karácsonyfa mellett helyet. Volt ott aggastyán, de volt karon ülő gyermek is. Az úrnő hozzáfogott az ajándékok kiosztásához. A férfiak dohányzacskót, vagy valami egyéb férfinak való alkalmatosságot kaptak, a lányok, asszonyok selyemszalagot, vagy selyemkeszkenőt, a gyermekek játékot, de ezenkívül jó meleg kabátokat, meg csizmákat. Az kell azoknak télen leginkább, mert ki tartaná meg őket, hogy a jégre ki ne mennének csuszálni. Szembeötlően feltűnt, hogy míg a megajándékozottak arca felderült, s meglegedve forgatták, tapogatták a kapott tárgyakat, addig a nagyaszcny arca hovatovább szomorubb lett. Már megkapta valamennyi az ajándékot, de az urnő még egy darabot, egy gyermektelikabátot tart kezében. Nézi, forgatja, keresi rajta a jelt, hogy kinek szánta. Révételen néz körül, mintha emlékében kutatna, bogy kire gondolt, midőn beszerezte; végre is köny szökik bágyadt szemébe, s az egyik oldalajtón — kezében a kabáttal — eltávozott.

— Szép volt, kedves Németh pajtás, — mondja a járőrtársam, — de nekem a látvány mégis olyan rosszul esett. Miért sirhat az a jólelkű urnő akkor, midőn másoknak örömet akar szerezni.

— Azt nem tudom — felelém — de látod, neki lát-szólag megvan mindene, mit ember kívánhat. Otthonában töltbeti az általad annyira óhajtott karácsonyestét, mégis sir akkor, midőn mások vigadnak; banem gyerünk, folytatásuk tovább szolgálatunkat. De nézd csak, — mondom — micsoda apró embernymok ezek itt a hóban? A cselédgyerekek itt nem járnak. Nézzünk utána. Szent Isten! Hiszen ez egy megfagyott gyermek. Fogd a fegyveremet, pajtás, és fuss előre a kastélyba. Kérj egy fületlen helyiséget. Legjobb lesz a kocsiszin.

Mintha puskából lötték volna ki, — úgy szaladt el a járőrtársam, — magam pedig a kilencz-tíz évesnek látszó fiugyermeket gyengéden felemelve utána mentem. Mire a kapun bekerültem, már a kocsiszin ajtaja nyitva volt. Gyorsan egy asztalt és dézsában havat kértem behozni. A gyermeket gyorsan a behozott asztalra fektettük, ruháját kibontottuk s midőn ezzel is készen voltunk, az ujjakra, fülekre és orra vigyázni; a többit hóval dörzsölni addig, míg a hó vízzé nem válik, vezényeltem tovább.

Élvezetszámba ment nézni, a mint az én II-od csendőröm dolgozott. Az üstöke kezdett izzadni, a magamé is, de örömmel észleltem, hogy a végtagok kezdenek merevségükből engedni, s hajlékonyakká válni,

A legjobb órák,

legszebbek az órák, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézzel, mint részlettelzésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Az új megyetem központi épületének a Dnára néző homlokzata.

Csak tovább, pajtás, s a siker reményében ujult erővel, s buzgalommal láttunk munkához. A keskeny kis arc kezdett halványpiros színt ölteni.

— Száraz ruhát, — rendelkeztem, s azután azzal kezdettük a kis gyermeket dörzsölni. Na még egy kis mesterséges lélekzés, azután ágyba vele, de fűtetlen szobába, de nem lesz rossz egy kis pálinka, cognac vagy jó erős bor sem, s akkor a mi kis emberünk megvan mentve.

— Meglesz minden, a mit csak akarnak, derék csendőr urak, hogy az Isten áldja meg magukat, kik még az ily nagy ünnepen is embertársaik érdekében fáradnak, hallom a választ. — Hátra nézek, bát a kastély úrnőjét látom magam előtt, ki a történetről valamely cselédje által értesülve kijött hozzánk.

— Mutassák, hadd lássam azt az ártatlan kis lelket, — mondá. A szobalány megvilágította az asztalon fekvő kis sovány alakot. Az úrnő elsápadt, s visszatántorodott. Orrcimpái kitágultak, szeméit mereven a fiu arczára szegezte. Szájszögletei remegni kezdtek, végre odarohant. — A fiam! Az én egyetlen Bándorom, kit már tizenöt éve nem láttam.

— Nem lehet az, nagyságos asszonyom, — mondtam — hiszen ez a fiu legfeljebb 9—10 éves, — de a fiu és az úrnő arcvonásai közötti rendkívül nagy hasonlatosság nekem is feltűnt.

— Igaz, igaz. Ő most már 40 éves volna, de azt sem tudom, él-e, vagy meghalt. Annyit tudtam csak megállapítani, hogy Amerikába ment, de ott nyomát vesztettem; de bát mi történt itt? Mondják meg kedves, jó csendőrök.

Megkértem, hogy távozzon szobájába, egyben utasítottam járőrtársamat, hogy kísérje fel s mondja el az ismert körülményeket.

Ezután a gyermeket, kinél a szabályos légzés előállt, ágyba fektettem s ezek megtörténte után hozzá fogtam a gyermekről levett ruha átvizsgálásához. A kis vékony kabát belésébe egy levelet találtam bevarrva.

A levél «pusztaszentlászlói Simon Bertalanné» címére szól, tebát a kastély úrnőjének. Felvittem bozzá. Egy nagy karosszékből ült. Járőrtársam még mindig mellette volt. Talán az ő elbeszélésének hatása következtében — a már általam is látott kis gyermek-kabátot tartva ölében — könnyezett.

Mivel gyanút fogtam, hogy itt valami családi dráma részleteivel van dolgom; a levelet kiméletes bevezetés után át akartam a bölgynek adni.

— Nem tudom felbontani, reszket a kezem s könyves szememmel úgy sem tudnám elolvasni, kérem — Önök előtt nincs titkom — olvassa el; zokogta.

A levélben, a mint ily hosszú idő múlva visszaemlékezni tudok, körülbelül a következő állt:

«Kedves Anyám!

Hogy kit vettem feleségül, tudod. Hiszen akaratom ellenére történt. Hogy mi lett feleségemből, nem részletezem. Elég annyi, hogy jóslatod beteljesedett. Nem Te engem, hanem én taszítottalak el Téged magamtól s midőn most az Ujvilágból szárnyaszegetten, testben és lélekben megtörve visszaérkeztem, épen a legutolsó találkozásunk alkalmával tanúsított magaviseletem miatti lelkiismeretfurdalás az a mi nem engedte meg, hogy Hozzád menve bocsánatot kérjen. Most sem magamért teszem, mert hiszen mire levelemet megkapod, engem halálos betegségem az élők sorából kitörül; de kérlek, bocsásd meg azért, a mit ellened vétettem a levél átadója érdekében, ki fiam s a te unokád. Halmozd el azzal a nagy szived szeretetével őt, mely szív meleg szeretetére magát érdemtelenné tette

U. i.

fiad:

Sándor.

Nem tudom szegény gyermek mily állapotban jut bozzád ebben a dermesztő bidegben s csaknem ruhátlanul. A Mindenbató gondviselésére bízom.

Fél óra múlva a kastélytól mintegy 2 klm.-re haladtunk. Mindketten gondolatainkkal voltunk elfoglalva. Körülöttünk halálos csend honolt, melyet azonban csakhamar megzavart egy emberi hang. Valami trágár nótát énekelt valaki. Perczről perczre közelebből hallatszott. Majd feltűnt egy dülöngélő alak. A bocskai távirathordó volt.

— Hová? hová? — kérdeztem tőle.

— Várhelyre — mondja, miközben nagyokat csuklik s hol bátra, hol előre billen. A száján kiömlő borigzótól alig lehet közelében megmaradni. — Ennek a vén boszorkánynak viszek egy táviratot. A pesti kórbázisban felfordult az az egyetlen fia, a kit 15 esztendővel ezelőtt elüldözött azért, mert elvette a falusi korcsmáros leányát. Az se tudott előbb, vagy utóbb felfordulni. Épen most, ezen a szent estén kellett a becsületess keresztényt megzavarni. No de majd meglátjuk, milyen borraivalóval rukkol ki a vén zsugori.

— Elmenj a dolgodra, — förmed rá járőrtársam — mert a borraivalót kikapod rögtön tőlem, — mire a táviratkihordó bamba szemet meresztett, de annyi józan esze mégis maradt, hogy belátta, miszerint czélszerű lesz orlább állani s az előbbi trágár nótát füttyre fordítva folytatta bizonytalan léptekkel útját.

— Ne tüzelj, pajtás! — mondtam. — Miért baragszol?

— Hogyne baragudnám — mondá — midőn az a szerencsétlen ember, kit a szerelme, tehát a szive megfosztott az anyjától; meghalt s ennek baláláról úgy beszél, mintha egy állat bullott volna el s azt a derék tisztos urnőt vén zsugorinak nevezi, kiről csak az előbb láttuk, hogy gondoskodik cselédeiről.

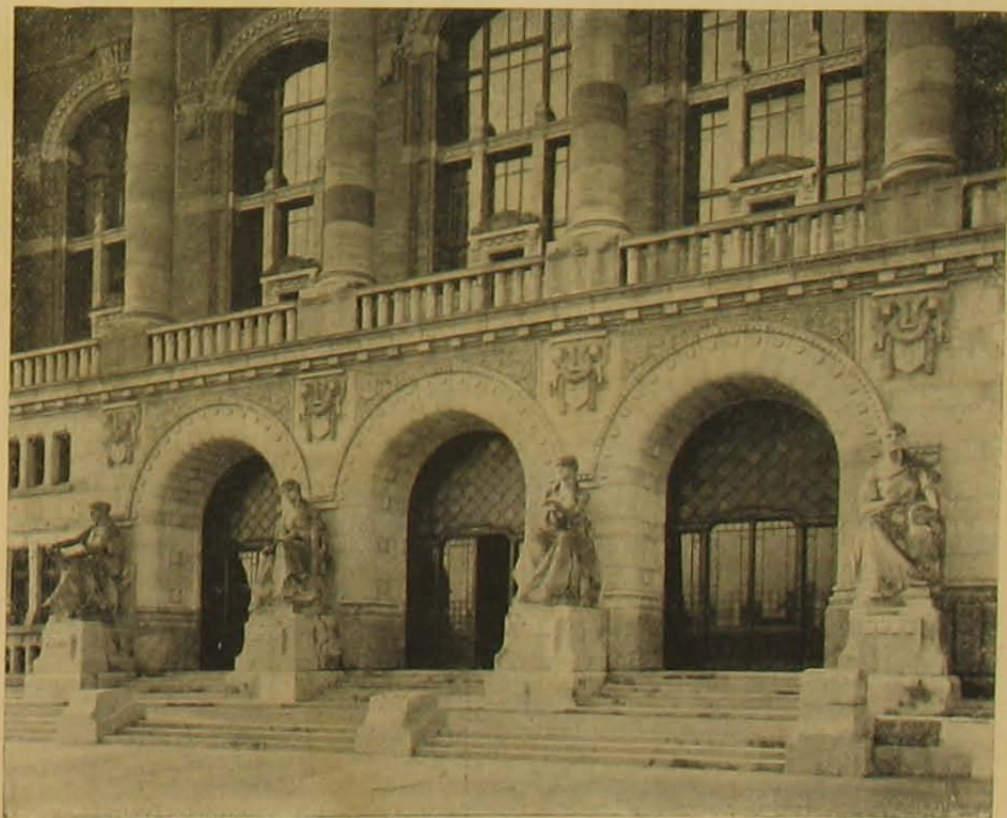
A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!
Minden csendőr, ki órát, ékszer, gramofont vagy bármily más czikkeket akar vásárolni, nálam következőképen beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabbal (10 nagy dupla lemezzel, 100 tétel), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelkezés szivesen bátkor írják. Mintha évi érdeklődésem van.
Kérlek árcikkért

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórák és műdtvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Diszterem.

A főkapu, Senyoi Károly szobraival.

Az új műegyetem.

— Ezért ne morgelődj! — mondtam. — Tudd be, hogy karácsonyi hangulatban van. Ő már a holnap szent napra való tekintettel ma telecszi, issza magát. Ijli a szent estét családja körében a apró gyermekei épülésére berug a holnap talán — de bizonyára részegen — elmegy a templomba is és az ünnep elraultával azt fogja mondani, hogy jó keresztény módjára töltötte volna el azt, ha ez a táviratkézből közbe nem jön.

— Sajnos, köznépünk általánosan felfogása az, pedig mi tulajdonképen a Karácsony, a Megváltó születésének szent ünnepe? Nem egyéb, mint Symbolizmus, jelképe az újjászületésnek, a megújulásnak; tehát a megtisztulásnak, a min övönként mindnyájan, ha a jó szándék meg van bennünk, áteshetünk a át is kell esnünk, de szükségem, hogy valamennyiünknek egy vallása legyen: A tántoríthatlan kötelemségteljesítés a a feltétlen engedelmség. A Mindenható kezében valamennyien eszközök vagyunk, mely eszközökkel kölcsön kormányozza a világot. Nem-e az Úr intézkedésének kell tekintenünk, hogy nekünk éppen ma kellett szolgálathba lépniünk, megmontendők egy emberi életet? Visszaadni egy agg nőnek gyermeke gyermekeit, ki neki öröme, vigasztalója leend?

Mire az utolsó mondathoz értem, az én előgedetlen járórtársam így szólt: — Nem is szerelek én le. Ilyen szép karácsonyestém még nem volt és nem is lesz — azt hiszem — soha. (Írta: Hegedűs Gyula, csendőrszázados.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A pusztai kut halottja.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

1904 tavaszán egyik reggel arról értesült az ólendi őrsparancsnokság, hogy Papp Flórián, 38 éves gégegyi lakost, a község határában, egy pusztai kutban halva találták meg a midőn kihuzták, akkor vették észre, hogy a feje hátulján, a fejtető és nyakcsirt közötti középrészen, valamely tompa tárgytól eredő zuzott seb van, a mihől alaposan arra lehetett következtetni, hogy nevezettel előbb agyonütötték és csak aztán dobták a kutba. Szóval gyilkosság esete látszott fennforogni.

Az ügy nyomozására néhai Resch Mihály járásörmester és Lakatos János ez. őrsvezető mentek ki.

A helyszínen és a közeli környéken sorami különöset nem tudtak felfedezni. Vérvonam sem a kutyán és mellette, sem a közeli területen nem volt sehol. Emberi nyomok voltak ugyan, sőt éppen az volt a baj, hogy nagyon is sok volt abhoz, hogy azokból az eset miként történtére következtetni lehessen. Az elhalt kapája ott volt a kut mellett a földön. Hogy ő maga tette-e oda vagy más, azt a kupa fekvéséből szintén nem lehetett következtetni. Nyelén vagy vasán vérvonam nem volt.

Az orvos a vizsgálat alapján azt állította, hogy az elhalt fején talált sérülést, kapafokhoz hasonló tompa tárggyal idézték elő.

A további nyomozás során megállapították, hogy az elhalt előző nap reggelén távozott hazulról és a jelzett kuton kívül eső földjén kapált estig. Ekkor haza indult. A csász beszélt is vele. Többet utközben, a kut közelében gyilkolhatta meg az ismeretlen tettes.

Az a körülmény, hogy véletlenül esett a kutba a úgy zúta volna be a fejét a ennek következtében sult volna bele a kutba, a sérülés helyénél fogva teljesen kizártnak látszott, annál is inkább, mert akár önként ugrott, akár véletlenül esett a kutba, az abban volt veder vagy vaskankalék a fejtetőt vagy a test más részét sértette volna meg, a fej hátsó részét azonban semmi esetre.

Lábgyilkosságról se lehetett szó, mert az áldozatról senki se hitette, hogy mezei munkába pénzt vigyen magával. Ruházata pedig megvolt mind.

Ennélfogva, a sérülés helyéből következtetve, csak az az egy eshetőség látszott fennforogni, hogy a gyilkosság boszu műve a hogy a tettes az elhaltat hátulról, orozva ütötte le és vagy már az ütés következtében meghalt vagy csak elkábult a a tettes a kutba dohta, hol megfuladt.

A nyomozás során azonban mindenkitől arról értesült a járőr, hogy az elhalt hékés természetű és igen becsületes ember volt, nem volt baja senkivel. Ugyanazt állította az elhalt neje is.

Ellenben egyes elejtett megjegyzésekből megtudta a járőr, hogy az elhalt neje kikapós asszony a hogy legutóbb is Turkus Flórián, saluholi 20 éves legénynyel folytatott szerelmi viszonyt. Megtudta továbbá azt is, hogy a nő az urát annyira nem szerette, hogy a gyilkosság birét hallva, egykedvűen csak annyit mondott: egye meg a fene, jól tették, ha agyonütötték!

Mikor pedig még mindezek felül azt is megtudta a járőr, hogy a jelzett napon Turkus Flóris is azon a tájékon kapált, a hol az elhalt a hogy — mint a csász állította — annál kevéssel előbb indult el bazufélé: teljesen bizonyosra vette, hogy nevezett vagy az asszony felhujtására vagy saját kezdeményezésre folytán tette el láb alól Papp Flóriánt azért, hogy viszonyuk folytatásában akadály ne legyen.

A gyilkosságot pedig, a fentebb említett körülményeket egyhivetve, a járőr szerint akként követhette el, hogy a kut környékén levő bozótos helyen lesbe állva megvárta az áldozatot és hátulról, orozva, kapájával leütötte a aztán a kutba dohta. Az áldozat kapáját pedig azért dohta a kut mellé, hogy azt a látszatot keltesse, mintba az elhalt öngyilkossági szándékból való kuthaugrás előtt maga dohta volna azt oda le.

Ezen az alapon tehát a nyomozást tovább folytatva, úgy Turkus Flóriánt, mint az elhalt nejét őrizet alá vették.

Házkutatást is tartottak mind a két helyen, hogy az esetleg talált bűnjel a kikérdezésnél való felmutatáshoz kéznél legyen. De nem találtak semmit.

Megvizsgálták a legény ruházatát részletesen és alaposan, úgyszintén testét, de különösen a kezeit, abban a reményben, hátha a hulla kuthozszállításánál és behozásánál bevéreződött a annak nyomait felfedezhetnék. Eredménytelen volt ez is.

Ezekután kikérdezés alá vették a két gyanúsítottat. Az asszony beismerte, hogy a legénynyel viszonyt folytat. Azt azonban tagadta, hogy férje meggyilkolása az ő tudtával, különösen, hogy az ő felhujtására történt volna. Szerinte, erre nem is volt szüksége, mert a

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejtájtást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

Az új intézetem. — A központi épület egyik szárnyépülete.

férje teljesen megbizott benne s még csak nem is gyanította, hogy a legénnyel viszonya van.

Majd a legényre került a sor. Ez is beismerte mindazokat, a miket a járőr már előbb megállapított. S hozzátette, hogy Papp Flóriánnal említett napon, kupálás közben beszélt, este pedig hazatávozáskor elköszönt tőle. Azt azonban tagadta, hogy útközben, a kút környékén levő bozótban vagy hártól is rálesett és leütötte volna, mert ő egyenesen haza a lakásukra ment, útközben nem találkozva senkivel. Hazatérkezése idejét csak szükeivel igazolta.

Ez az idő, mint a járőr hozzávetőleg kiszámította, meg is felelt annak az utának, a mennyit a határhól hazáig tennie kellett. De mivel Papp Flórián megállapítottak szerint, hamarosan elindult a legény után, a cselekmény elkövetése pedig oly kevés időt vehetett igénybe, hogy azt a mulasztást gyorsabb menettel könnyen pótolhatta a legény: tagadó állításai ellenőre tartóztatták és mivel a helyszínén levő vizsgálóbíró és kir. ügyész is teljesen osztotta a járőr véleményét, mint a gyilkosság bűntettével alaposan gyanúsítottat, bekísérték a legényt a nagyvárad kir. ügyészség fogházába.

Az elhalt nojót nem tartóztatták le, mert a felbujtást nem ismerte be és a legény se vádolta azzal; így feltehető volt, hogy utóbbi a sajtó kezdeményezéséből csokelkedett.

Az ügy ennél fogva a járőr részéről befejezést nyert s az eredinénnyel általában mindenki meg volt elégedve. Csak éppen Lakatos örevezető kételkedett a legény bűnösségében. Erre nézve ugyan neki se voltak bizonyító adatai. Kételkedését csupán a legény viselkedésére és magatartására alapította.

A legény ugyanis, ellentétben más hasonló sulyos bűncselekménnyel terhelt egyénnel, a kikérdezés alkalmával teljesen nyugodtan viselkedett, a kérdésekre határozott feleleteket adott, a gyilkosságra nézve pedig

csak: „nem tettem! nem tettem!” szavakkal felelt, a nélkül, hogy szavaiból megátalkodottság, konokság lett volna kivehető. Ugyanígy beszélt Lakatos örevezetővel is a kísérlet alatt és szavaiból meghatottság nélküli tiszta őszinteség volt kiérzhető.

Ezek okozták Lakatos örevezető kételkedését. De mivel mindenki elfogadta az előbb megállapított tényeket a körülményekkel legjobban igazoltak, az ő külön vélekedésével nem mert előhozakodni.

Ez a kételkedés sok gondot okozott Lakatos örevezetőnek. Törte a fejét mindenképen; számtalan változatban maga elé állította a történeteket, de semmiféle eshetőséget sem talált olyat, amely szerint ennek a gyilkosságnak másként történtét vagy csak halaszt fennforgását kimutatni s elfogadhatóan bizonyítani lehetett volna. Így aztán csak hallgatott és senki előtt nem hangoztatta kételkedését.

Ér nap múlva éppen abban az úrjáratban teljesített rendező szolgálatot, amelyben az eset történt. Az erdőben való pihenés közben egyre az eset felett gondolkodván, újból erőt vett rajta a kételkedés.

Amint így gondolkodik és emlékében hasonló eset után kutat, hirtelen eszébe jutott, hogy még ottbon polgári életében hallott egy náluk történt esetről, amelynél egy csizmadia, a pusztai kútból való ivás után fel-fel, a leeresztett és vízzel telt veder sulya folytán nagy erővel és gyorsasággal lehaladó kútgém felé tekintve, mire az elől elkaphatta volna a fojtót, úgy homlokon vágta a kútester tartására a kútgém végébe oszavarral beerősített vashorog, hogy szörnyethalva bukkott hátra s úgy találták meg a kút mellett.

Köztön rájött, hogy a Papp Flórián elhalálozása annál is inkább történhetett ily módon, mert ennek a fojtón hátulról van a sérülés, amit határozottan úgy okozhatott a kútgém, hogy Papp az ivás után a le-

eresztett vedert nézve nem is számítva a lebaladó kutyémre, a kut fölé bajolva állott s így a kutyém említett vasréze bátulról találta a fejét és nemcsak hogy megsértette azt, hanem magát Pappot a kutba is taszította.

Megkönnyebbülten kelt fel e felfedezésre és járőrtársa kérdéseire, hogy miért fordulnak vissza az őrjárat már leporthyázott része felé, mit sem szólva, egyenesen a kuthoz indult.

Feltevésében nem is csalódott. A kutostort tartó említett vashorgot vizsgálat alá vevén, azon az elhalt fejbőrének apró részecskéit és néhány bajaszálát ott találta, a melyek a bőr zseiroságánál és az erős ütődésnél fogva erősen odatapadva voltak.

Ekkor magyarázta meg járőrtársának, hogy miért jöttek vissza s hogy mi okozta Papp Flóris titokzatos halálát.

A gyanúsított Turkus büntelenségét igazoló eme jelet érintetlenül hagyva, azonnal a községbe sietett és megtáviratozta a leletet a nagyváradi kir. törvényszéki vizsgáló bírónak. Ez egy bizottsággal még aznap délután kiszállott a helyszínére s a járőr jelenlétében alapos vizsgálat alá vevén a kutyém jelzett vashorgát, bizottságilag megállapították, hogy az azon talált bajszálak a Papp Flórián fejéről valók; majd a vízzel telt veder ismételt leeresztése mellett megállapították azt is, hogy azzal a súlyllyal terhelt kutyém hirtelen gyorsasággal és nagy erővel való lecsapódása alkalmas és elegendő ahhoz, hogy az elhalton talált sérülést előidézzék és az ütés folytán elszédült egyént a kutba taszítsa, a hol az, ha az ütés folytán nem is halt volna meg, a vízben mindenesetre megfuladt.

Egy barátságos kézszorítás mellett őszintén gratulált a vizsgáló bíró Lakatos János őrsvezetőnek eme ritkaságszámba menő felfedezéséhez és elismerését fejezte ki, hogy oly buzgón és teljes odaadással törekedett eme titokzatos ügyet felderíteni és a bíróság eljárását ezzel megkönnyíteni.

Turkus Flóris pedig, a ki nem is tudta elgondolni, hogy ő is ama ritkaságszámba menő baleset áldozata, harmadnapra szabadlábra került és máig is hálával gondol Lakatos őrsvezetőre, a ki megmentette őt a bizonyára hosszabb időre való elítéltetésétől.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A régi villámhárító.

A vibar-förgetegek minden légköri jelenség közt minden időben a legnagyobb hatással voltak az emberekre, sőt az állatokra is.

Az őskor, meglepetve a jelenség nagyszerűségétől, azt őszintén a haragvó istenség nyilatkozatának tartotta. A villámos mennykő Jupiter büntető fegyvere volt, melyet Vulkan kovácsolt s mely ellen semmi védhely oltalmul nem szolgált.

Elég általános a vélemény, hogy ilyen magyarázatot az égi baborúról a régi papság adott először, mely habár hirdetője s terjesztője volt e babonának, maga sem hitte azt igaznak. Vannak történelmi adatok nagy számmal, melyek nyilván bizonyítják; hogy e felvilágosodottabb népek áldozó papjai a villámról (fulmen) jóval

tisztább fogalommal bírtak, mint első tekintetre vélnők s igen jól föl tudták azt használni a tudatlan közönség fékentartására. Ismerték, úgy látszik, a módot is, hogy lehessen kifogni a villámugárt (fulgur); de az erős tilalommal őrzött titok, mely a misztériumokat leleplezte, avatatlan szemeknek nem engedte meg a kandiáságot s a tudományok története semmi bizonyosat nem mutatbat fel a régiek e tárgyra vonatkozó ismereteiről. Itt is tehát csak tapogatózások és következtetések útján sikerül a sötét múltban némi világot gyújtani.

Servius latin író, ki az ifjabb Theodosius idejében élt, Hesiodus és Aeschylusról írt magyarázatában azt állítja, hogy Prometheus tudta a módját, hogyan szálítsa le a tüzet az égből s hogy ily módon szokott volt ő meggyújtani az isteneknek szentelt áldozatokat.

Egy, a régi krónikairók által igen sokszor ismételt szájhagyomány a híres Zoroaszternek, a mágus-vallás alapítójának tulajdonítja azt a tehetséget, melynél fogva ő az égi tüzet saját rendelkezésére tudta tartani. A tűzimádók biedelme szerint ő szerezte meg az égi szikrát, melylyel a szent tüzet meggyújtotta s melynek megőrzését híveinek örököi hagyta s végül is, mikor Ninustól az asszir királytól ostromoltatva, minden ellenállást hiábavalónak látott: életének egy fejére vont villámmal vettelett véget.

Hasosuló módon — írja Ovidius — Numa, Róma második királya, megtanította az etrusiai főpapokat, miképp lebet a villámokat szolgálatukra tartani; és Livius Pliniusval együtt beszélnek, hogy Tullus Hostilius király a Numa utóda, vigyázatlanságból magára vonta az ég villámaiát.

A régi tudósok általában igen könnyen tudtak segíteni magukon, valahányszor megfajthetetlen természeti jelenségekkel állottak szemközt. Elég volt erre annyi, hogy azokat csodáknak bírdessék s hogy ezzel minden további vizsgálódás alól fölmentsék magokat.

Hosszú a sora a történelmi följegyzésekben megemlített villányos jelenségeknek, melyek közül itt csak a következőket hozzuk fel:

Tiberius harci lova a rhodusi csatában, a szörét simitó lovag keze alatt, szikrákat bányt. Theodorik apja s némely katonák hasonlót szemlélték saját testükön. — Seneca beszél természettani kérdéseiben, hogy Gilippus, Sziciliába utazva, lándzsáját lángolni látta. Procopius hasonlót mond a Belizár kardjáról a vandálok elleni harcban. — Titus Livius írja, hogy egy hajító-dárda több mint két óráig lángolt a nélkül, hogy a tűz megemésztette volna. Plutárkh és Plinius írják, hogy néhány katona dzsidája Sziciliában lángot vetett. Julius Caesar beszél, hogy egy éjjeli zivatar alkalmával az ötödik légio dzsidái, úgy tetszett, mintha lángba lettek volna borulva. Ennyit az ó-korból.

A XV. század végén a bolognai Aldobránd s a velenzei Barbarus mondják, hogy szemtanúi voltak némelykor, hogy a zivatarral szembe repülő bullók csöbréből láng lövellett ki; később okosan jegyzték meg más természetbuvárok, hogy talán basonló látvány következtében adták a régiek a sasnak a melléknevet, mint a villám darabontjának. (Alata ministra fulminis.)

Igen különös egy tény az, a melyről Bianchini tudós a párisi akadémiához intézett levelében említést tesz, hogy t. i. a trieszti öbölben levő Duino nevű kastély egyik bástyájára emlékezet előtti idők óta föl van tűzve

Csusz, köszvény, reuma
idegfejlesztés, hűlés,
idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kiváló hatásának bi-
zonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezrekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kiváló hatása van. Valódi csak nálam kapható.
Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szente Lajos gyógyszer.
Budapest, Damjanich-utca 2.

egy hosszú lándzsa. Mibelyt a körülötte sétáló őrkatoná alabárdját aboz érintve látja, hogy szikrákat lövel: tüstént félreveri a vészbarangot a végre, hogy a lakosok jókorán értesüljenek a zivatar közelségéről.

Mindezek megannyi egyes természeti tünemények valának a csak a képzelődés s a babona élenken tartására szolgáltak. A tudomány nagy mestere a theologia volt; ki merészelt volna bonczolgatni az ég baragját s kísérlet alá vonni a villám csapásait!

Mikor Európa élőszőr megismerte a puskaapor hatását, némi távoli hasonlóságot képzelt fölfedezni ez és a villám között. E szembeszökő hasonlatosságot igen jól föl is használták a Kolumbusok s Pizarrók s az amerikai vademberek visszaretentésére, kik a puska-csattanásban a mennydörgést látták kicsiben földözve s az európaiakat félisteneknek tartották.

De az esetleges hasonlóságtól még nagy lépés van két természeti jelenség okainak a kiismeréséig!

A bires Cartesius (Des Cartes) volt az első, a ki némileg megközelítette a tünemény okát, de még ő is jó távol maradt a valótól. Szerinte az egymásra eső felbök közti lég összenyomásából származik a villám és a csattanás. De hogyan magyarázni meg az eső felbök szükegességét? ő azt nem mondta.

1708-ban az angol természettanár Walt, kísérletek után következtette, hogy a fény és a hang, melyet mesterségesen villanyossá tett testek adnak, némi tekintetben ugyanazonosak a villámmal és mennydörgéssel. Grey angol s utána Nollet francia tudós, kik sok kísérletet tettek a villanyosság körül, kijelentették, hogy a mennydörgés a légkörben az, mi a villany a kísérő természettudós kezében.

De mindemellett is még biányzott a gyakorlat terén a döntő kísérlet. Ezt megtette 1752-ben a bires Franklin Benjámin, tizenhetedik s utolsó fia Franklin Józsefnek, a bostoni patriarkának.

KÉPEINKHEZ.

Az új műegyetem.

Ipari fellendülésünk és a lateiner pálya tulzsuplt-sága folytán az utóbbi időben mindig többen és többen választották életbivatásul az építész, mérnöki és gépész-mérnöki pályát. A budapesti muzeum-köruti műegyetem eddigi, mintegy 800 főnyi hallgatóra berendezett épülete ennél fogva már évekkel ezelőtt szűknek és alkalmatlannak bizonyult az egyre szaporodó hallgatók befogadására, úgy hogy a magyar kormány már 1902-ben törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé egy új műegyetem építési költségeinek megszavazásáról.

E törvényjavaslat szerint, melyet a király még abban az évben szentesített, tíz millió koronát irányoztak elő az új műegyetem építkezésére. Ez az összeg azonban, mivel a Lágymányoson, a bora az új műegyetemét építették, a talajviszonyok az építkezéshez igen kedvezőtlenek, kevének bizonyult s így még két millió potbitelt kellett igénybe venni. Az épület folyó év nyarán nyert befejezést és mult hóban adták át rendeltetésének.

Az új műegyetem a Duna balpartján, a Gellért-hegy folytatásában van; 2000 hallgatóra van berendezve s ez idő szerint egyike a főváros legszebb épületeinek s

a Duna vonalának szépségét is nagyban emeli; különösen, hogy az építkezése óta körülötte emelt szebbnél-szebb magánpaloták által egy gyönyörű városrész képződött az addig pusztán álló lágymányosi területen.

E mellett a magyar technikus tudomány oly terjedelmes, kényelmes és a modern technikai tudomány mindenféle kellékeivel berendezett ottonra talált eme monumentális épületben, hogy ez hosszú ideig ki fogja elégiteni az építészeti, mérnöki és gépészmérnöki pályára készülő műegyetemi hallgatók igényeit.

A jelen számunkban közölt képekben az új műegyetem központi épületét s annak egyes külső és belső részleteit mutatjuk be olvasóinknak.

HIREK.

Szabó Balázs csendőr meglövetése. Lapunk folyó évi 46. számában birt adtunk volt arról, hogy Szabó Balázs ibarosberényi őrsbeli csendőr, november 7-én hajnali két órakor egy vadászó áltl agyonlövetett. Az eset részleteit most az alábbiakban közöljük: November 6-án az inkei őrs egy járőre, rendes szolgálat teljesítése alkalmával a gólyakuti erdő részben több lövést hallott, a miről bevonulása után járőr az őrsparancsnoknak jelentést tett. Az őrsparancsnok, a járőr jelentése alapján, két 2-2 főből álló járőrt akként vezényelt szolgálatba, hogy azok éjjeli 12 órakor a vakmalomi erdészlaknál, a bova a jelzett időre az ibarosberényi őrs is indított egy két főből álló járőrt, találkozzanak. A jelzett helyen és időben tehát három járőr volt jelen, a kikhez hat uradalmi erdőőr is csatlakozott. A három járőr, miután az éjfélj sötétségben az erdő portyázható nem volt, közös megállapodás folytán két-két erdőört maga mellé véve, az erdő szélén, a cserkészutak közelében, különböző helyeken három lesállást foglalt el. Azon a helyen, a hol Szabó Balázs csendőr volt, 1/2 óra tájban a cserkészuton emberek közeledése hallatszott s egy pár pillanat múlva a járőrt két-három lépésnyire két ember közelítette meg. Szabó Balázs csendőr ekkor az ut baloldaláról a két érkező elé lépve megálljt kiáltott. A csendőr kiáltására a két ember egyike oldalt elugrott és a járőrt megkerülve, az uton futásnak eredt. Szabó csendőr ekkor a másikat megragadta, ez azonban a csendőr kezéből kirántotta magát és azt abban a pillanatban közvetlen közelből hasba lötte s az így keletkezett zavart felhasználva, szinte észrevétlenül elmenekült. Mindez egy pillanat műve volt s a közben folyt le, mig Szabó csendőr járőrtársa, Kamondi Pál csendőr az előző elmenekült egyén után egy lövést tett. A vadászó lövedéke Szabó csendőr basfalát és beleit roncsolta össze, minek következtében az még Ibarosberénybe történt szállítása közben, meghalt. A kötelessége hű teljesítése közben elesett derék csendőr gyilkosát, ki a kaposvári ügyészség fogházában várja méltó büntetését, ifj. Szabó József borbély, ibarosberényi lakos személyében sikerült a járőrnek kézrekeríteni.

Az izaíki őrs pénztárának feltörése. Deczember 14-én virradóra az izaíki őrs pénztárát, az iroda udvarfelőli ablakának betörése után, eddig ismeretlen tettes feltörte és 122 K 38 fillért ellopott. A tettes kézrekerítése iránti intézkedés folyamatba tététt.

BUTOR

képszerű v. részletfésítésre legjutányosabb áron
EBENTREU ÉS FUCHS TÁSTVÉBEKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Ellenszegülések. Tóth József csendőr december hó 13-án, a veszprémegeyi Borzsaőrceökön Madár Márk ellenszegülővel szemben, annak súlyos sérülésével végződött kardfegyvert használt. — Fitos Mihály csendőr december 12-én, Szekszárdon, Ribling József ellenszegülő ellen, könnyű sérüléssel végződő szuronyfegyvert használt.

Megjelent: «A Közbiztonság Almanachja 1910. évre.» A «Közbiztonság» című rendőri szaklap kiadásában egy 630 oldalra terjedő, a Légrády Testvérek által csinosan kiállított nagyszabású munka jelent meg, a melynek a címe: «A Közbiztonság Almanachja». Szerkesztették a lap szerkesztői: Gejusz Dániel rendőrkapitány és Székely Vlagimir rendőrfogalmazó. Utóbbi lapunknak is régi és kedvelt munkatársa.

A terjedelmes díszmunka, a mint az előszóban olvassuk, azon célzattal született meg, hogy a nálunk elbanyagolt vagy ferde irányban fejlődött bűnügyi, vagy mondjuk, rendőri irodalmat megteremtse, előbbre vigye. E mellett pedig a komoly ezél, rávezetni az irányadó körök figyelmét az ország rendészetének mizériáira s sürgetni azt az egyedüli remediumot, a mely a közbiztonsági szerveknek generalis államosításában lebető fel.

Ezen célok eléréséért harcol a könyv első fejezete. Itt találjuk a legmagasabb rendőri szerv, a belügyminiszterium ismertetését Temple Izsó belügyminiszteri segédtitkár avatott tollából. Követi ezt a budapesti államrendőrség, melynek érdekes történeti adatait Tábori Kornél hírlapíró adja meg, utána pedig a mai állapot van megrajzolva. Ezután találjuk a m. kir. csendőrséget. Az érdekes ismertetés visszapillantást vet intézményünk megszületésére s multjára, majd igazságos kritikával méltatja azokat a nagy szolgálatokat, a melyeket csendőrségünk tett és tesz az államgépezet zavartalan működése érdekében. Az ismertetéshez két érdekes képet is kapunk: az upejsti bankrablásnál sikeresen közreműködött két csendőr arcképét s egy csoportképet, a mint kerékpáros és fegyveres csendőrök körül fognak egy cigánykaravánt.

A csendőrség után a határrendőrséggel ismerkedünk meg, azután az autonom szervek közbiztonságával: a városok rendőrségeivel. Közel hatvan város rendőrsége vonul itt fel írásban és képen előttünk, mutogatva eebeiket, nyomoruságaikat.

A mű második fejezete ezt a címet viseli: *Aktualis rendőri témák.* Ide sorol az államosítás, a gyermekvédelem, az alkoholizmus, a prostitúció, a szociális mozgalom és végül a jogi reformalkotások. Itt a közélet számtalan kiváló szakfériját szöszaltatják meg a szerkesztők, a kiknek érdekes írásaiból megismerjük a modern élet égető kérdéseit, azoknak a társadalomra való hatását s a közbiztonsági működéssel való kapcsolatát. Dr. Bodai Dezső főkapitány, Hegedűs Sándor, dr. Angyal Armánd, dr. Bakonyi Kálmán, dr. Friedmann Ernő, dr. Dorning Henrik, dr. Moravcsik Ernő, dr. Duvátreanu Ágoston, Glücklich Vilma, dr. Schweiber Emil, dr. Pető Sándor, Mezőfi Vilmos, Bédi-Schwimmer Rozs, dr. Tarján Mihály, dr. Balogh Jenő, dr. Finkey Ferenc és dr. Pekáry Ferenc jönnek egymásután sorba. Értékes, érdekes fejtegetés mind, melyből a laikus olvasó is sokat tanulhat.

A harmadik rész: az év bűnkrónikája. Ez talán a

könyv legérdekesebb s ráknézve is legfontosabb része. Felvonulnak itt előttünk a mult esztendő kiválóbb bűnöző alakjai, ismertetik történeteiket, leleplezik magukat előttünk s megtanítanak bennünket a bűnöző pszichéjére. Megtaláljuk mindenütt arcuk bű kép-mását is, a mi a nyomozást végző hatóság embereire nem jelentéktelen studium. Valószínű, hogy még összeakadunk nem eggyel s jó, ha ismerjük őket.

Az előadás bangja pedig élvezetes, könnyen érthető, novellisztikus. Uri bűnösök, perverz gyilkosok, betörők, nagy gonosztevők tarka változatban vonulnak fel előttünk. Ismét átéljük az upejsti bankrablás, a fumei eset, a székesfehérvári rémes rablógyilkosság, a Haverda-féle per s a kassai pokolgépes história izgalmait s lefolyásuk ismétléséből tanulunk, mi, a bűn üldözői. A fejezetet végzi a bűnös ember kalváriája, melyben a szerzők végig vezetik az olvasót mindazokon a fázisokon, a melyek a bűnbeeséstől az alkobolos halálig lejátszódnak.

Befejezi a könyvet a szépirodalmi rész, a melyben olyan kiváló írók, mint Pekár Gyula, Porcsolt Kálmán, Zólti Márton, Tábori Kornél, Szomaházy István, Molnár Ferenc és a többi tehetségük legjavát adják. Ezek a szépirodalmi dolgok is csupa bűnügyek: érdekes nyomozások, leírások, mesteri tollal előadva.

A «Közbiztonság Almanachja» Mezei Sándor kiadásában és tulajdonában jelent meg s a pazar kiállítás az ő áldozatkészségét dicséri. A díszes és értékes tartalmu könyv 10 koronába kerül, a «Közbiztonság» előfizetőinek seleárban. Feleárban adja kiadó s munkát a csendőrségnek is, úgyszintén lapunk előfizetőinek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kormos arcz. Alexandrovezk bányavárosban a rendőrkapitány a napokban rendeletet bocsátott ki, a melyben megtiltja a bányamunkásoknak, hogy a városban kormos arczal járjanak. A tilalmat azzal okolja meg, hogy a kormos arcz voltaképen álarcz, az álarcz pedig megnehezíti a gonosztevők üldözését. A bányamunkásnak valamely büntény elkövetése után nem kell egyebet tennie, mint megmosakodni és akkor senki sem ismer többé rá. A rendelet azonkívül felszólítja a bányatulajdonosokat, hogy a bányákban vizet tartssanak készen, hogy a munkások a napi munka végeztével mindig megmosakodhassanak, továbbá pedig kötelességévé teszi a munkaadóknak, hogy az arcz tisztántartására a munkásokat szerződésileg kötelezzék.

A protestáns szó eredete. A protestáns elnevezés mint tudva van még a reformáció idején keletkezett. Luther Márton új tanainak a megjelenése után az új tan hívei véres üldözéseknek voltak kitéve, Bajorországban és Kölnben pedig több Luther-érelmű papot nyilvánosan elégettek. A mikor a német rendek 1529-ben összegyűltek a speieri gyűlésre a katolikusok és a luteránusok leplezetlen gyűlölettel állottak egymással szemben. A katolikusok nagyobb része ellene volt a reformációnak és Luther tanait és azoknak terjesztését törvénybeütközőnek jelentette ki. A speieri gyűlés e határozata ellen a luteránus rendek egy hónappal később egyetemesen protestáltak. Ettől fogva azután protestánaoknak hívták Luther tanainak a követőit.

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról nem képes olcsón és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Roményi** legújabb képes díszes nyakát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** A legelőnyösebb díjazásul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszert, a legelőnyösebb díjazásul. Minden hangszertől külön külön árcsúskék kassza.

Szerkesztői iizenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy levelekkel bélyegezve ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezőzködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

P. cs. cz. őrsvtő. A Moskovits-czegnél biztosított s a legénység részére szállítandó csizmák — elfogadott minta után — szegővel és rózsával vannak ellátva, tehát bátran viselhetők.

T. D. cs. cz. őrstő Bánfeketehegy és Eperjes. Forduljanak közvetlenül illetékes helyre.

N. L. II. 1. Ha nem akarja az őrsnek átengedni, akkor az egyharmaid az őre marad, ellenesetben a magok ára és a munkáltatási költségek neki feltétlenül megtérítendők. 2. Az kizárólag az őrsé.

P. Őrsvezető Szentgrál. Olvasa el lapunk mult évi 52. számában közreadott — e tárgyra vonatkozó válaszunkat.

H. M. 1. és 2. Sorsjegyeire később. 3. Az őrs tulajdonát képezvén, azt tehet vele, a mit jónak lát, mindenesetre kár volna kivágni, mert áttűtteni nagyon nehéz s így haszna úgy sem volna belőle.

Vitatkozók E. A btkv. határozottan azt mondja: — a tetten érést kivéve. — Ha tetten éretik, bizony letartóztatható.

B. S. Az, a mit Ön leirt, sem lázítás, sem izgatás, tehát az hivatalos eljárás tárgyát nem képezheti.

Dunajparti. Már megirtuk, hogy a zsejd le nem tiltható; ép így nem tiltható le az alóhivatalnál a végkielégítés című utalványozott egy vagy két évi zsold sem. Az összeg azonban — nézetünk szerint — a felvétel után már magánvagyont képezvén, az a zsold jellegét már elvesztette, s így — a végrehajtási törvény keretein belül — valamely tartozás kielégítésére bármikor lefoglalható.

J. S. Őrsvtő Balatonboglár. Az adósevelek szabályszerű bélyeggel látandók el, közjegyzőileg nem hitelesítendők; a felmondás — nézetünk szerint — szintén felesleges, mert a vagyon így is meg van s a kamatokat amúgy is élvezik. Az elhalt férj halotti anyakönyvi kironata a kérvényhez csatolandó. 40 fillérsnyi bélyeget beváltottuk s az összeget a nyudijpótló egyesület czéljaira a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak megküldöttük.

T. Őrmeister Búta. «Epizódok a csendőrség stb. neveléséhez» című könyvet nem ismerünk. Van egy «Híven, becsülettel, vitézül, epizódok a csendőrség szolgálati életéből» című könyv. Talán ezt érti alatta? Ezt 1905-ben a csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottsága adta ki a Franklin-társulatnál. Talán ennél még megkapja.

G. J. Őrstő Domhrovinny. «Egy helyszíni szemle eredménye» czírű cikkre, bár az abban ismertetett eljárása elég ügyes volt: rövidegsége, de még inkább hézagossága miatt nem közölhető.

A. L. Őrstő. Verostorony vasutállomás. Beküldött cikke — bár életrevaló eszmét tárgyal — úgy tejjedelménél, mint tárgyánál fogva — nem közölhető.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértetett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Moldvai Mihály m. kir. I. számú csendőrkerületbeli törzsrőrmester, 13 évet meghaladó szolgálati ideje alatt ugy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén, de főként számvivősegi segédmunkási minőségben hét évet meghaladó időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Máthé Ferencz csendőr cz. Őrsvezető és

Sturma István csendőr, egy tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított gyors, bátor és buzgó ténykedésükért, továbbá

Bellér Mihály cz. Őrsvezető és

Szabó János csendőr cz. Őrsvezető, egy lopási eset kiderítése alkalmával tanusított leleményes, kitartó és körültekintő nyomozásért.

Előléptettek:

1909. évi deczember 1-ével:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában: Tbieszkes János, Nagy Lajos, Jakab Miklós, Miklós Dénes, Jani Tivadár, Kalló János, Albert Lázár, Darvas János és Györgyi András czimzetes Őrsvezetők, Őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel előléptettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Cziklédi Imre czimzetes Őrsvezető 1909 november hó 27-én.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában: Márton József czimzetes Őrsvezető 1909 november 15-én, Péter András Őrsvezető 1909 november 17-én, Szöcs János czimzetes Őrsvezető 1909 november 22-én és Radut Vazul czimzetes Őrsvezető 1909. évi november hó 24-én.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában: Urics János csendőr vezetéknevét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi november 9-én 117,604/VI-a.

Van szerkesztőn szíves figyelmét felhívni gyógyszerháram alatt felsorolt és közzétett készítményeire.

Hercegnő-krém a legjobb kés- és arcápolómít kendős pár napi használat után szép, májolt, pórszerűséket elmulaszt. A barna arcbőrt hófehérre teszi. Egy doboz ára 1 K. Hercegnő-szappan. Igén főnem illato teljesen ártalmatlan szappan. 1 db ára 80 fillér. Hercegnő fogvász. Igén kellemes zamató száj- és fogvász. Egy pár cseppel vérs egy pohár vizre, a száj és fogak spórákhoz nélkülözhetetlen. Egy üveg ára 70 fillér. Hercegnő kőzomító folyadék. 8 nap alatt a legdurvább kőzet le puhává, hársnyimává teszi, a felrepedezett kőzet 1-2-zeri bekemény után meggyógyítja. 1 üveg ára 60 fillér. Haj- és bajuszfestő folyadék. Egy teljesen biztonságos, a haj-, bajusz-, vagy szakál-festésre. A megfestett haj vagy bajusz a legrosszabb módos sem változtatja színét. Egy adag 2 üveg ára 4 K. Cocain fog-

csoppok. A leghevesebb fogfájást azonnal megszünteti. 1 üveg ára 70 f. Fagybalzsam. Egy párzori bekemény a legfájdalmasabb fagyjagánokat is elmulasztja. 1 üveg ára 1 K. Csoda mell- és tüdő-tea. Kőbőgés, rekedtség, nehéz légzés stb. ellen. Ugy felmentek, mint gyermekeknek igen ajánlható. 1 doboz ára 40 f. Tyukzemelő tapasz. Biztos hatású szor tyukzem és bőrkeményedés ellen, alkalmazás igen könnyű, mert főnem hársnyimóvára van felkenve. 1 boríték 30 fillér. Szabadsághőnma szesz, a leghevesebb szagpiszokot is azonnal megszünteti. — Összeállítás hasonló a Miraculához. 1 üveg ára 70 fillér. Szabadság migrén-pasztilla. Biztos hatású szor fejfájás ellen, azonnal megszüntet bármilyen fájdalom. u. m. fog, fül, derék vagy láb hasogatást. 1 üveg cső 20 drb 1 kor. 20 fill.

ESZTEGÁR BÉLA «Szabadság» gyógyszerháza, Bpest, VI., Hungária-ut 57.

szám alatt kelt engedélye alapján „Ujfalusi-ra” változtatta.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Ficztom ig. Vipler Jenő csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi november hó 8-án 141,182/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Várhelyi-re” változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Kukla Ferencz cz. őrmester, Muhoray Alice Erzsébettel, 1909 november 20-án, Budapesten.

Rozsnyai János cz. őrsvezető, Rózei Máriaival, 1909 november 16-án, Óbecsén.

Kubányi Pál czimzetes őrmester, Urik Annával, 1909 november 25-én, Gyöngyösön.

Péczeli János cz. őrsvezető, Sztankó Juliannával, 1909 november 20-án, Abasáron.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Horváth István VII. őrsvezető, Balog Etelkával, 1909 november 8-án, Pápán.

Szűcs János II. cz. őrsvezető, Königmann Jozefinnel, 1909 október 31-én, Felsőlövön.

Sipos István czimz. őrsvezető, Vincze Margittal, 1909 november 27-én, Nagybajomban.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Szabó József czimz. őrsvezető, Téglás Ilkával, 1909 november 14-én, Sepsikőröspatakon.

Lőrincz István őrmester, Hegyi Lujzával, 1909 nov. 21-én, Nagybaczonban.

Balog Lajos őrsvezető, Hadnagy Idával, 1909 október 30-án, Zabolán.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Tim József cz. őrmester, Papp Zsuzsannával, 1909 október 26-án, Nagyszénáson.

PÁLYAZATOK.

Egy irtóki állás a győri kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a győri kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi január 10-ig.

Egy irtóki állás a nagymihályi közpórháznál (Zemplén vármegye). Fizetés 1000 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középkolai osztály. Kérvények Zemplén vármegye alispánjához 1910. évi január 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás a munkácsi, esetleg más m. kir. dohánygyárnál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 240 korona, illetve törvényszerű lakpénz. Ruhailtmény 100 korona. 24 korona kisbérrohapénz. Magyar nyelv szóban és írásban, német nyelv ismerete. Kérvények a m. kir. dohányjövöveléki központi igazgatóságnál 1910. jan. 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti kir. magyar tudományegyetemen. Kezdőfizetés 700 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhailtmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, számolás. Kérvények az egyetem rectorához 1909. évi december hó 29. ig.

Egy fogházfelügyelői állás a temesvári kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Természetbeni lakás. 70 K fűtés és világítási átalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv ismerete. Négy középkolai osztály. Kérvények a temesvári ügyészséghez 1910. jan. 5-ig.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikkel ki nem irtóhatók. Míg a Löcherer-féle Cimexin poloskairtóval történtek próbák bebizonyult, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskákat öli meg, de a petéik a Cimexin hatása folytán nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falet vagy festést nem piszkít, foltot nem hagy. Próbauveg fecskeóvvel 1 kor., Nagy üveg 2.40 fill. Ahol nem kapható, oda küld Löcherer Gyula gyógyszerész Bártfa.

„Romiletti”

:: BIZTONSÁGI ÖNBOTVÁLÓ KÉSZÜLÉK. ::

Csendőröknek és hadseregnek 10 % engedmény.

Sérülés kizárva. Fertőzéstől megóv. Egyszerű kezelés. 2 percz alatt megborotválkozhat minden gyakorlat nélkül, vonaton, kocsin, éjjel, nappal.

KENNEDY
Budapest, VI.
Andrássy-ut 50

Ára 21 korona.

3 koronás havi részletekben is törleszthető.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Jövő évre szóló fali és előjegyzési naptáraink megjelentek, azokat minden rendelőknek díjtalanul fogjuk megküldeni a rendelések beérkezése sorrendjében.